

2014-10-09

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar avseende betänkandet Synnerligen grova narkotikabrott (SOU 2014:43)

Utredningen har på ett förtjänstfullt sätt beskrivit rättsläget och utifrån sina utgångspunkter i direktivet föreslagit en lösning som står väl i samklang med utvecklingen av den straffrättsliga lagstiftningen avseende vissa andra brottstyper som misshandelsbrott och vapenbrott. Tingsrätten vill dock lämna följande allmänna synpunkter på förslaget att införa en ny brottsrubricering, synnerligen grovt narkotikabrott.

Av direktiven framgår att utredningsuppdraget tillsatts mot bakgrund av de avgöranden från Högsta domstolen som bl.a. inneburit en mildare syn på narkotikabrott som avser stora mängder narkotika. Tingsrätten har ingen invändning mot utredningens analys att dessa avgöranden, som de kommit att tillämpas, har lett till att det i praktiken införts ett ”tak” för mängdrekvisitets betydelse och att Sverige – vid hantering av större mängder än vad ”taket” anger - synes ligga straffvärdemässigt lägre än vad andra jämförbara länder gör (betänkandet s. 239f.). Det kan finnas anledning att vara kritisk till ett sådant synsätt, men som utredningen också framhåller (s. 234) behöver Högsta domstolens praxis inte heller nödvändigtvis ges den generella innebörden.

Om det eftersträvansvärda resultatet är att låta mängden narkotika få en större genomslagskraft vid straffvärdebedömningen inom de befintliga straffskalorna för vad som i dag bedöms som ett grovt brott, ifrågasätter tingsrätten om den lämpligaste lösningen är att införa en ny grad av grov brottslighet. Dels kan det utifrån en allmän språklig utgångspunkt ifrågasättas om ett laborerande med begrepp som synnerligen grovt narkotikabrott inte riskerar att förminska den utomordentligt allvarliga verksamhet som ryms inom det grova brottets ram. Svårigheterna vid tillämpligheten av de kvalificerande rekvisiten illustreras dessutom väl av utredningens i och för sig invändningsfria resonemang vad gäller lämpligheten av att införa särskilda kvalificeringsgrunder för det

synnerligen grova brottet (s. 250 ff). I praktiken är det dessutom ofta svårt att leda många av de kvalificerande omständigheterna utöver sort och mängd i bevis över huvud taget. Att för det synnerligen grova brottet kräva ”lite mer” av ett antal olika kvalificerande moment är således närmast en fiktion i praktiken. Det som oftast är möjligt att föra fram är just narkotikans sort och mängd. Genom ett system med två grova brottsrubriceringar bygger man samtidigt in betydande tröskeeffekter i systemet, särskilt eftersom minimistraffet för synnerligen grovt brott föreslås bli sex års fängelse.

Det kan sammanfattningsvis ifrågasättas om det är lämpligt att införa en ny brottsrubricering inom ramen för den grova narkotikabrottsligheten. Tingsrätten har emellertid ingen invändning mot hur förslaget är utformat i denna del och inte heller mot övriga förslag eller bedömningar som redovisas i betänkandet.

I handläggningen av detta ärende har deltagit lagmannen Göran Lundahl, rådmannen Mikael Petersson och beredningsjuristen Klara Assarsson (föredragande).

Göran Lundahl

Klara Assarsson